

van gelder | bewust veilig

Aan de hand van vijf pijlers werkt een medewerker van Van Gelder bewust veilig:
BETROKKENHEID ▪ VAKMANSCHAP ▪ GRONDBEGINSELEN ▪ INFORMEREN ▪ UITSTRALING

VEILIG WERKEN IN EN RONDOM PUTTEN EN SLEUVEN

Graafwerkzaamheden in en rondom sleuven en putten; we zijn er dagelijks mee bezig. Aan deze werkzaamheden zitten risico's verbonden die we in deze toolbox bespreken. Ook geven wij aan welke maatregelen nodig zijn om de risico's zo veel mogelijk te beperken.

We starten eerst met bodemonderzoek. Want begin je met graven, dan moet je weten wat de kwaliteit van de grond is. Is dit niet duidelijk of twijfel je? Geef dit dan aan bij de uitvoerder. Hij kan je vertellen of er bodemonderzoek is uitgevoerd en wat de uitkomsten daarvan zijn. De KLIC-melding geeft aan of er wel of geen kabels en leidingen in de grond liggen. Als deze gegevens bekend zijn, mag je starten met het uitgraven van de put of sleuf.

Risico's

Let bij het uitgraven van een put of sleuf op de volgende risico's:

- **Instortingsgevaar**
Dit ontstaat omdat er onvoldoende stut- of taludvoorzieningen zijn getroffen tegen instortings- of overstromingsgevaar.
- **Valgevaar**
Ontstaat omdat er geen doelmatige afzetting is toegepast. Ook bij een hoogte onder de 2,5 meter is valgevaar een risico en moet je doeltreffende maatregelen nemen.

Veilig graven

Hoe voer je werkzaamheden in sleuven en putten veilig uit?

- Pas stempels, bekistingen of damwanden toe wanneer de diepte van de put of sleuf meer dan 1 meter bedraagt. Kan dit niet, dan moet je onder een veilig talud graven (zie daarvoor de richtlijnen in de onderstaande tabel).

Grondsoort	Diepte in meter onder maaiveld	Talud niet steiler dan
Zand of leem:		
Vast/ongeroerd	1,00-1,50	3:1
Vast/ongeroerd	1,50-2,50	1,5:1
Vast/ongeroerd	2,50-4,00	1,25:1
Los of geroerd	1,00-4,00	1:1
Klei:		
Zeer vast/ongeroerd	1,00-1,50	te lood
Zeer vast/ongeroerd	1,50-2,50	2:1
Zeer vast/ongeroerd	2,50-4,00	1,25:1
Vast/ongeroerd	1,00-1,50	te lood
Vast/ongeroerd	1,50-2,50	1,50:1
Vast/ongeroerd	2,50-4,00	1:1
Los of geroerd	1,00-1,50	1,50:1

- Controleer taluds, stempels, bekistingen of damwanden het liefst dagelijks, maar zeker na hevige regelval, storing aan bronbemaling en andere incidenten. Repareer waar nodig.
- Schakel vooraf aan de graafwerkzaamheden een deskundige in die bepaalt en berekent welke maatregelen voor de specifieke situatie van toepassing zijn. Houd hierbij rekening met factoren zoals bodemgesteldheid, grondwaterpeil, belasting door machines, belendende bouw, verkeer en trillingen.
- Pas sleufbreedtes aan en stem deze af op de werkzaamheden.
- Houd (graaf)machines op afstand van het talud. Bij ontgravingen tot 1 meter is een afstand van 0,50 tot 1,0 meter voldoende. Bij grotere ontgravingsdiepte moet je meer afstand nemen.

van gelder | bewust veilig

Aan de hand van vijf pijlers werkt een medewerker van Van Gelder bewust veilig:
BETROKKENHEID ▪ VAKMANSCHAP ▪ GRONDBEGINSELEN ▪ INFORMEREN ▪ UITSTRALING

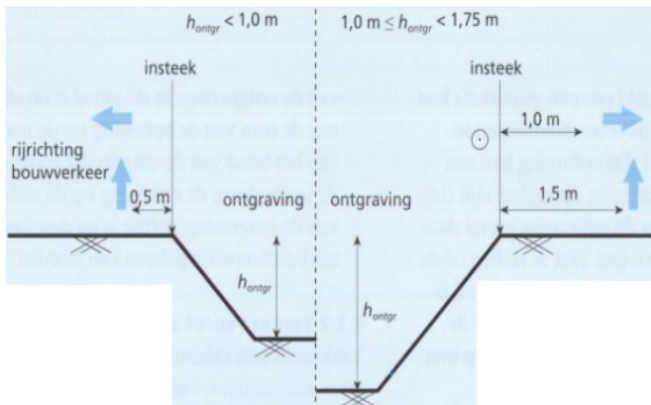

Veilig graven (vervolg)

- Stel (graaf)machines met het rijden/rupsen loodrecht op de lengterichting van de sleuf/uitgraving op.
- Pas veilige en doeltreffende voorzieningen toe wanneer er valgevaar ontstaat, bij risico verhogende omstandigheden of wanneer het gevaar bestaat dat je naar beneden kunt vallen.
- Zorg voor voldoende ladders. Dit is nodig om een sleuf of put veilig te kunnen verlaten.

De keuze van werken hangt van verschillende omstandigheden en situaties af. De keuze wordt bepaald in de voorbereidingsfase op basis van:

- De omgeving;
- De samenstelling van de bodem;
- En de aard van de ontgraving.

Samenvattend

Voordat je begint met de graafwerkzaamheden:

- Doe je een KLIC-melding.
- Bepaal je welke maatregelen tegen instorting nodig zijn.
- Bepaal je of de werkzaamheden beschouwd kunnen worden als 'werken in een besloten ruimte'. Ja? Dan tref je aanvullende maatregelen. Een V&G-plan is verplicht wanneer je werkt in besloten ruimtes.
- Zorg je ervoor dat de put of sleuf voorzien is van tenminste twee veilige toegangen en uitgangen/vluchtwegen. Gebruik bijvoorbeeld bij elk uiteinde een ladder.
- Gebruik je goede afzettingen en maak je waar nodig gebruik van verlichting.

Tijdens de graafwerkzaamheden:

- Maak je gebruik van stempels, bekistingen of damwanden als er instortingsgevaar is, of werk je onder een veilig talud.
- Controleer je taluds of grondkerende constructies dagelijks en na onderbreking door bijvoorbeeld slecht weer. Repareer waar nodig.

Ben je klaar met de (graaf)werkzaamheden? Laat dan machines en materiaal goed en veilig achter.

toolbox

Van Gelder | juni 2021